

ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΣΧΟΛΕΙΟ: Δημοτικό Σχολείο Καμπιών - Εθνομάρτυρα Κυπριανού

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2024 - 2025

Μαθητικός Πληθυσμός: 29 παιδιά

Α' τάξη: 7 παιδιά

Β' τάξη: 7 παιδιά

Γ' & Δ' τάξη (σύμπληγμα): 10 παιδιά

Ε' & Στ' τάξη (σύμπληγμα): 5 παιδιά

Συντονίστρια Προγράμματος Φιλαναγνωσίας Σχολείου: Κωνσταντίνα Στεφάνου

Ομάδα Προγράμματος Φιλαναγνωσίας: Ελίζα Χριστοφίδου-Φραγκοπούλου, Μαρία Μπότσαρη

Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί: Όλο το διδακτικό προσωπικό



«Δεν υπάρχει παιδί που μισεί το διάβασμα.

Υπάρχουν μόνο παιδιά που δεν έχουν βρει το κατάλληλο βιβλίο.»

(Frank Serafini)

Σκοπός: Η καλλιέργεια κουλτούρας φιλιαναγνωσίας, μέσα από μια σειρά δράσεων - σε επίπεδο τάξης, επίπεδο σχολείου και επίπεδο ευρύτερης κοινότητας – οι οποίες προωθούν την εξοικείωση των παιδιών με το βιβλίο και την ανάγνωση και τη σταδιακή εδραίωση μιας φιλικής σχέσης με τη λογοτεχνία.

Επιμέρους στόχοι:

- Αύξηση του αναγνωστικού όγκου και έντασης
- Βελτίωση της αναγνωστικής ευχέρειας (ρυθμός, ακρίβεια, ύφος, σημεία στίξης, συναίσθημα)
- Καλλιέργεια δεξιοτήτων ενεργητικής ακρόασης κατά τη μεγαλόφωνη ανάγνωση ενός λογοτεχνικού κειμένου
- Ενίσχυση της δυνατότητας κατανόησης ενός λογοτεχνικού κειμένου, με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού
- Καλλιέργεια της δεξιότητας αναδιήγησης ιστοριών ή καταστάσεων και γενικότερα της αφηγηματικής ικανότητας
- Ανάπτυξη της γλωσσικής έκφρασης (προφορικής και γραπτής) με έμμεσο και βιωματικό τρόπο.
- Ανακάλυψη της χαράς της ανάγνωσης ενός λογοτεχνικού βιβλίου και της απόλαυσης της αναγνωστικής εμπειρίας
- Ανάπτυξη κινήτρων για ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων, ως καθημερινής συνήθειας
- Διαμόρφωση και ανάδειξη αναγνωστικής κουλτούρας εντός της τάξης και της σχολικής μονάδας
- Εδραίωση μιας φιλικής σχέσης του παιδιού με το λογοτεχνικό βιβλίο για προώθηση της διά βίου ανάγνωσης
- Γνωριμία με ποικιλία λογοτεχνικών βιβλίων Κύπριων και ξένων συγγραφέων
- Εξοικείωση με τα διάφορα λογοτεχνικά είδη και άλλα είδη βιβλίων
- Μύηση στη δημιουργική γραφή
- Ενεργοποίηση της φαντασίας, της δημιουργικότητας και της εφευρετικότητας για την παραγωγή ατομικών και συλλογικών κειμένων δημιουργικής γραφής ή άλλων σχετικών εικαστικών δημιουργιών
- Δημιουργία κλίματος συντροφικότητας εντός της τάξης και της σχολικής μονάδας που μετατρέπονται σε «κοινότητα» αναγνωστών και συνδημιουργών

- Εμπλουτισμός της αισθητικής καλλιέργειας
 - Διεύρυνση του συναισθηματικού κόσμου και ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης για προώθηση αξιών όπως η ενσυναίσθηση, ο σεβασμός και η αποδοχή
 - Ανάπτυξη δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα (επικοινωνία, διάλογος, συνεργασία, συλλογικότητα, συμμετοχικότητα, κ.ά.)
-

Αξονες αποτελεσματικότητας προγραμμάτων φιλιαναγνωσίας:

1. Κουλτούρα του σχολείου
2. Καλά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας
3. Εκπαιδευτικοί που γνωρίζουν την παιδική λογοτεχνία
4. Μεγαλόφωνη ανάγνωση
5. Κοινότητα αναγνωστών
6. Χρόνος για τα βιβλία
7. Χώρος για τα βιβλία
8. Πολυτροπικότητα του βιβλίου
9. Διδακτική της λογοτεχνίας
10. Δια-καλλιτεχνικές συνδέσεις (θεατρική αγωγή, εικαστική αγωγή, αφηγηματική τέχνη)
11. Συνεργασία με συγγραφείς και συγγραφείς/εικονογράφους/εκδότες/βιβλιοπώλες για κατανόηση της διαδικασίας δημιουργίας βιβλίου
12. Αξιοποίηση της λογοτεχνίας πέρα από το γλωσσικό μάθημα



Προγραμματισμός φιλοαναγνωστικών δράσεων:

Φιλοαναγνωστικές Δράσεις	Άξονες αποτελεσματικότητας	Εμπλεκόμενοι εκπαιδευτικοί	Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα
Επίπεδο 1: Σχολική τάξη			
Οργάνωση και λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης τάξης	2, 7	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ολόχρονα
Παιχνίδια γνωριμίας και ταξινόμησης των βιβλίων της βιβλιοθήκης της τάξης, βάσει διαφορετικών κριτηρίων («Βιβλιοντέτεκτιβ», «Book domino», κ.ά.)	2, 7	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος
Συζήτηση και ετοιμασία σχετικής αφίσας με τα δικαιώματα του παιδιού αναγνώστη – Ανάρτηση σε όλες τις τάξεις	10	Εκπαιδευτικοί Τέχνης	Ιανουάριος - Φεβρουάριος
Ετοιμασία του “top ten” καταλόγου βιβλίων (από τη δανειστική βιβλιοθήκη) που θέλουν τα παιδιά να διαβάσουν μέσα στη χρονιά – Ενδομηματικός διαγωνισμός με τη συμπλήρωση του βιβλιόδεντρου (κολλάνε φύλλα στο δέντρο τους με τα στοιχεία κάθε βιβλίου που ολοκληρώνουν)	1, 2	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος - Μάιος
“Bingo”: Για κάθε βιβλίο της δανειστικής βιβλιοθήκης που διαβάζουν συμπληρώνεται μια κάρτα με δηλώσεις (π.χ. κάτι με το οποίο γέλασα, κάτι που με συγκίνησε, μια νέα λέξη που έμαθα, κλπ.)	1	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος - Μάιος
Ανάγνωση και επεξεργασία κοινού λογοτεχνικού βιβλίου για κάθε τάξη	5, 6	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος - Μάιος
«Ημερολόγιο του μήνα»: Μία φιλοαναγνωστική δραστηριότητα για κάθε μέρα του μήνα σε σχέση με το κοινό λογοτεχνικό βιβλίο	1, 5, 8	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος - Φεβρουάριος
Μεγαλόφωνη ομαδική ανάγνωση του κοινού λογοτεχνικού βιβλίου ή άλλων βιβλίων/κειμένων από την εκπαιδευτικό ως πρότυπο αναγνώστη	4	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ολόχρονα
Εφαρμογή ενοτήτων λογοτεχνίας και ανάπτυξη σχετικών δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής	9	Υπεύθυνοι Ελληνικών	2-3 ενότητες στη διάρκεια της χρονιάς

Αξιοποίηση λογοτεχνικών κειμένων ή ενοτήτων λογοτεχνίας για την επίτευξη των υπό έμφαση στόχων της σχολικής μονάδας και άλλων στόχων σχετικών με τις θεματικές ενότητες ή τα γνωστικά αντικείμενα κάθε τάξης	12	Όλες οι εκπαιδευτικοί	Ολόχρονα
Εικονοβιβλία στην τάξη: Επιλέγονται τρία με πέντε εικονοβιβλία σε σχέση με κάποια θεματική που απασχολεί την τάξη «Η τρίλιζα του βιβλίου»: γίνονται τρεις δραστηριότητες από σχετική καρτέλα εννέα τετραγώνων, ώστε να συμπληρώνεται τρίλιζα	2, 8	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος - Μάιος
Συγγραφή και εικονογράφηση της δικής μας ιστορίας (ομαδική δραστηριότητα)	8, 9, 10	Υπεύθυνοι Ελληνικών & Τέχνης	Απρίλιος - Ιούνιος
Αξιοποίηση θεατρικών συμβάσεων για ανάλυση λογοτεχνικών αποσπασμάτων ή βιβλίων	10	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ολόχρονα
Γνωρίζουμε Κύπριους συγγραφείς μέσα από τα βιβλία τους (Κατανομή στις τάξεις) – Επικοινωνία με τον/τη συγγραφέα και ετοιμασία σχετικής συνέντευξης ή άλλων δραστηριοτήτων	11	Ομάδα φιλοαναγνωσίας/ Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος - Μάιος
Καθιέρωση εβδομαδιαίας ώρας ανάγνωσης (μεγαλόφωνης ή ανεξάρτητης) με διαφορετικές μορφές: • «Εδεσματοδιαβάσματα»: με τη συνοδεία υγιεινών σνακ • Διαβάζοντας στο λούτρινό μου κ.ά.	4, 5, 6	Υπεύθυνοι Ελληνικών	Ιανουάριος - Μάιος
<u>Δημιουργικές εργασίες:</u> • Πρωτότυποι τρόποι βιβλιοπαρουσίασης (π.χ. σχετική μεταμπίεση, διαφήμιση, εναλλακτικό εξώφυλλο, σελιδοδείκτης, κατασκευή μασκότ, το κουτί της ιστορίας, τα βιβλία μιλούν, κ.ά.) • «Το βαζάκι της καλοσύνης»: Από τα βιβλία που διαβάζω βρίσκω όμορφες φράσεις, τις γράφω σε ένα χαρτί και τις ρίχνω στο βαζάκι της καλοσύνης (αξιοποίηση στην τάξη, π.χ. μάθημα Αγωγής Υγείας)	8, 10, 12	Όλες οι εκπαιδευτικοί	Ιανουάριος – Ιούνιος
Διοργάνωση πικνίκ διαβάσματος σε υπαίθριο χώρο του σχολείου ή σε άλλο υπαίθριο χώρο της κοινότητας	6, 7	Όλες οι εκπαιδευτικοί	Ολόχρονα

«Καρτέλα του μικρού αναγνώστη» - Δύο μορφές δραστηριότητας:

- Καθημερινά το παιδί διαβάζει 10 λεπτά από το βιβλίο της δανειστικής βιβλιοθήκης και ο/η γονιός επιβεβαιώνει υπογράφοντας σχετική καρτέλα
- Κάθε ΣΚ το παιδί διαβάζει παρέα με τον/τη γονιό για 15 λεπτά και υπογράφουν σχετική καρτέλα

Με τη συμπλήρωση της καρτέλας, το παιδί επιβραβεύεται

1, 6, 7

Ομάδα
φιλιαναγνωσίας

Ιανουάριος -
Ιούνιος

Επίπεδο 2: Σχολική μονάδα

Ενδοσχολική επιμόρφωση από εκπαιδευτικούς σε σχέση με:

- την παιδική λογοτεχνία και τα οφέλη από την αξιοποίησή της στη σχολική τάξη
- καλές πρακτικές για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας στο σχολείο
- ρουτίνες δημιουργικής γραφής

3, 9

Συντονίστρια

Σε
προκαθορισμένες
συνεδριάσεις
προσωπικού

Ετοιμασία λίστας με προτάσεις για λογοτεχνικά βιβλία κατάλληλα ανά ηλικία και σχετικά με διάφορες θεματικές

2

Συντονίστρια

Ολόχρονα

«Σαββατοκύριακο με ένα βιβλίο και η τσάντα στο σχολείο»

6

Όλες οι
εκπαιδευτικοί

Ιανουάριος -
Ιούνιος

«Βιβλία σε ρόδες»: Δημιουργία κινητής βιβλιοθήκης για την ώρα των διαλειμμάτων, με επιλογή βιβλίων για όλες τις ηλικίες που θα ανανεώνονται βάσει επίκαιρων θεμάτων

2, 7, 8

Ομάδα
φιλιαναγνωσίας

Ολόχρονα

Δημιουργία χώρων ανάγνωσης στη σχολική αυλή, με τροχούς και ξύλινα καθίσματα

7

Ομάδα
φιλιαναγνωσίας

Απρίλης

Δημιουργία τοιχογραφιών στους εξωτερικούς χώρους για ενίσχυση της «ορατότητας» της φιλιαναγνωσίας στο σχολείο

1

Ομάδα
φιλιαναγνωσίας
Εκπαιδευτικοί
Τέχνης

Απρίλης - Ιούνιος

Ετοιμασία κουτιού με ιδέες δραστηριοτήτων που μπορούν να πραγματοποιηθούν κατά την ενασχόληση με ένα λογοτεχνικό απόσπασμα ή βιβλίο

8, 9, 10

Ομάδα
φιλιαναγνωσίας

Ολόχρονα

Αξιοποίηση παιδιών μεγάλων τάξεων ως εθελοντών αναγνωστών παιδικών παραμυθιών για τα μικρά παιδιά της Α' και Β' τάξης	4, 5	Υπεύθυνοι τάξεων	Ιανουάριος - Ιούνιος
<u>Ενδοσχολικοί διαγωνισμοί:</u> «Στα πιο απίθανα μέρη» αγκαλιά με ένα βιβλίο (διαγωνισμός selfie φωτογραφίας) - Καλύτερο σλόγκαν για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας - Δημιουργία αφίσας για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας - Κατασκευή σελιδοδείκτη «Η τάξη των βιβλιόφιλων»: Το βιβλιόδεντρο του σχολείου συμπληρώνεται από τα παιδιά και η τάξη με τα περισσότερα αναγνώσματα επιβραβεύεται	1, 10	Ομάδα φιλιαναγνωσίας & Κεντρικό Μαθητικό Συμβούλιο	Ιανουάριος - Απρίλιος
«Μήνας Φιλιαναγνωσίας» με δραστηριότητες επικεντρωμένες στην προώθησή της	1, 6	Όλες οι εκπαιδευτικοί	Ιανουάριος - Φεβρουάριος
«Το καπέλο του βιβλιοφάγου»: Με έμπνευση το καπέλο της συγγραφέα, κ. Έλενας Περικλέους, τα παιδιά φτιάχνουν το δικό τους καπέλο στο οποίο τοποθετούν στοιχεία από τα βιβλία που διαβάζουν	1, 10	Εκπαιδευτικοί Τέχνης	Φεβρουάριος (Απόκριες)
Παζαράκι ανταλλαγής μεταχειρισμένων βιβλίων	1, 2	Ομάδα φιλιαναγνωσίας	Φεβρουάριος
Διοργάνωση Ημερίδας Φιλιαναγνωσίας / Βιβλίου (στο πλαίσιο της Γιορτής των Γραμμάτων) με σχετικούς σταθμούς. Ενδεικτικά: - Book tasting - Βιβλία και τεχνολογία (bee bot adventure) - Μηλουζάκια με ατάκες από βιβλία - Δημιουργία ομαδικής σημαίας – Παρέλαση στον χώρο του σχολείου	1, 6, 8, 10	Ομάδα φιλιαναγνωσίας/ Όλες οι εκπαιδευτικοί	29 Ιανουαρίου 2025

Επίπεδο 3: Κοινότητα και εξωτερικοί φορείς

Ενημέρωση των γονιών για τη συμμετοχή του σχολείου στο Δίκτυο και τη σημαντικότητα της καλλιέργειας της φιλιαναγνωσίας Πρόσκληση για ενεργή συμμετοχή τους σε κοινές δράσεις	1	Συντονίστρια	Ιανουάριος
Επίσκεψη σε βιβλιοθήκη και συνάντηση με συγγραφέα	11	Ομάδα φιλιαναγνωσίας	Ιανουάριος
Συνάντηση με συγγραφείς (δια ζώσης ή διαδικτυακά)	6, 11	Ομάδα φιλιαναγνωσίας	Νοέμβριος – Ιούνιος
Συνάντηση με εικονογράφο (διά ζώσης ή διαδικτυακά)	8, 10, 11	Ομάδα φιλιαναγνωσίας	Ιανουάριος – Φεβρουάριος
Συμμετοχή σε πρόγραμμα eTwinning, με αξιοποίηση λογοτεχνικών βιβλίων για την προώθηση κοινωνικών δεξιοτήτων και αξιών (στόχος σχολικής μονάδας)	2, 5, 8, 10	Συντονίστρια eTwinning	Ιανουάριος – Ιούνιος
Συμμετοχή σε πρόγραμμα eTwinning, με αξιοποίηση λογοτεχνικών βιβλίων για την προώθηση των στόχων της περιβαλλοντικής πολιτικής του σχολείου	2, 5, 8, 10	Συντονίστρια eTwinning	Ιανουάριος – Ιούνιος
Συμμετοχή στη δράση «Χάρισε ένα βιβλίο, δυνάμωσε το φως» (πρωτοβουλία της Etniplex) με μοίρασμα βιβλίων ως δώρων σε όλα τα παιδιά	1, 2,	Ομάδα φιλιαναγνωσίας	20 Δεκεμβρίου 2024
Δώρο από τη Σχολική Εφορεία σε όλα τα παιδιά το κοινό λογοτεχνικό βιβλίο - Σχετική γιορτή καλωσορίσματος των βιβλίων	1, 2	Ομάδα φιλιαναγνωσίας	Ιανουάριος

